

עובדי ציבור

נושא	עמ'
תקציר תוכן הענינים	
מבוא, הצמדת זכויות והפרטה	3
דיני המינהל הציבורי	ב4
שוויון בשירות הציבורי	9
ביקורת שיפוטית על השכר בגופים מעין-ציבוריים	א10
בטלות הסכמים מכוח סעיף 29 לחוק יסודות התקציב	ג10
איוש משרות בשירות הציבורי בדרך מכרזים	36
חווה עבודה בשירות הציבורי	א50
הפניות	ב2 (בסוף התוכן)

מבוא

דיני עובדי ציבור - דברי הסבר	3
הצמדת זכויות עובדי ציבור (ועובדים בגופים מעין-ציבוריים) מכוח הוראות חוק או תקנות	3
הפרטה	א4

דיני המינהל הציבורי

תחולת דיני המנהל הציבורי על מעבידים 'פרטיים' למחצה' וימעין ציבוריים' (והשפעת אינטרס הציבור על זכויות מהמשפט הפרטי)	ג4
כפילות הדינים החלים בשירות הציבורי - משפט פרטי ומשפט מנהלי	ה4
כפיה כלכלית של דיני המנהל הציבורי על מעבידים פרטיים - הפניה	14
הגבלת זכותו של מעביד לפטר מכוח דיני המנהל הציבורי - הפניות	14
פיצויים בגין הפרת דיני המנהל הציבורי	14
שאלת התוקף המשפטי של הבטחה מנהלית	5
השתחררות הרשות הציבורית מהבטחה מנהלית תקפה	7
פיצויים בגין השתחררות הרשות מהבטחה מנהלית תקפה - הפניה	9

שוויון בשירות הציבורי

הפניות	9
הגנת החוקתית של זכות השוויון	9
יצוג הולם לנשים ובני מיעוטים (העדפה מתקנת)	9

ביקורת שיפוטית על השכר בגופים מעין-ציבוריים

הפחתת שכר ותנאים - תקנת הציבור, חובות אמון, ניגוד ענינים, חוסר תום לב, מדתיות וחריגה מהסביר והמקובל	א10
	5.1

בטלות הסכמים מכוח סעיף 29 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה - 1985

הפניה: ראה הסכם קיבוצי לאישרור ולמניעת חריגות שכר בפרק 12.1.13 לקובץ ההסכמים הקיבוציים.

תוכן ההסדר

ג10	הגדרות לצורך סעיף 29 לחוק יסודות התקציב (נוסח סעי' 1, 21, ו-32 לחוק)
ד10	נוסח סעיפים 29, 29א ו-29ב לחוק - הסכם חורג, בדיקתו ובטלותו
13	הרקע לחקיקת סעיף 29 ותכליתו
16	כללי פרשנות לענין סעיף 29 ולענין תחולתו
ב16	הגדרת המונח "תאגיד"
17	האיסור על הנהגת שינוי (גם באופן חד-צדדי, וגם בעקבות הסכם - אך לא לפי חוק)
19	כיצד ולמי משווים - מכלול עלות? סוג זכויות? ו/ או סוג עובדים? (ונטל ההוכחה)
א22	מקרים בהם הנהוג בשירות המדינה משתנה
א22	אי-תחולה (מסוייגת) על הסכמים שקדמו לחוק
ב22	התנגשות בין סעיף 29 לבין הסכם קיבוצי כללי
23	הכפפת פסק בוררות והסכם - אפילו אם ניתן להם תוקף של פסק דין - לסעיף 29
א24	סעיף 29 מול חקיקת המגן וחוק שכר שווה לעובדת ולעובד

אישור שר האוצר

א24	התליית הסכם במתן אישור
ג24	חובת המעביד לפעול להשגת אישור
ד24	אצילת סמכות שר האוצר לממונה על השכר והסכמי עבודה באוצר ולמשנה לו
25	סמכות שר האוצר גם בתחומי סמכותם של שרים ורשויות אחרות ותאגידיים
26	נוהל בבקשה לקבלת אישור
27	אישור שר האוצר - קונסטיטוטיובי
27	תוכן האישור
28	צורת האישור - גם בכתב וגם בעל פה ובמפורש אך לא בחזקה, במשתמע או במחדל?
א28	הסכמת השר (והסכמת המדינה?) להליך בוררות - כאישור ההסכם תוצר הבוררות
ב28	נטל ההוכחה לקיומו של אישור
29	שיקולי שר האוצר במתן אישור
ג30	ביקורת מכוח דיני המינהל הציבורי על החלטת שר האוצר/הממונה, חובת הנמקה והקלה לענין חובת השימוע

היקף הבטלות ותוצאותיה

ה30	הפסקת תשלום בטל על ידי מעביד - גם שלא מיוזמת שר האוצר
31	תקיפת הסכמים על ידי שר האוצר - באופן פרטני ובאופן קיבוצי (המשך בעמוד א2)

נושא	עמ'
דחיית טענות שיהיו והתיישנות	31
בטלות מלאה לעומת בטלות חלקית - כלל "העפרון הכחול"	31
תוצאות ותרופות בקשר להסכם הבטל	א32
פרסום החלטות הממונה על השכר	ב34

שונות

סמכות החשב הכללי להורות על קיזוז חוב בשל סכומים ששולמו ביתר - סעיף 43א	35
לחוק יסודות התקציב	35
נושאי עבודה אחרים אשר נדונים בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה - 1985	35
הסמכות העניינית בסכסוכים לפי סעיף 29	35
זימון הממונה על השכר לדיונים בבית הדין (טיעון משפטי להבדיל מעדות)	35

איוש משרות בשירות הציבורי בדרך מכרזים

הפניות (פסיקה כללית, יצוג הולם, גילוי מסמכים), והערה לענין הסמכות	36
תחולת החובה לערוך מכרזים, מקורותיה, פרשנותה וטעמיה (הרציונלים)	37
הדינים החלים במכרז והיקף הביקורת השיפוטית	38
איסור על סטיה מתנאי המכרז, עמידה בתנאי סף ומבחני התאמה	41
היכרות קודמת, דעה קודמת או קדומה, השפעות פסולות, קשרים פוליטיים ומינויים פוליטיים או קרבת משפחה	א42
העסקת עובדים בעלי עבר פלילי בשירות המדינה (והפניות לענין התבטאויות לא ראויות)	43
מינוי זמני לפני מכרז - נוהג מפלה - או דרך לעקוף מכרז חיצוני?	44
מכרז פנימי - שאלת זכות ההשתתפות של עובד מדינה או עובד רשות מקומית שמונה שלא כדין (שלא באמצעות מכרז פומבי וכד')	א44
חובת היוועצות	ב44
המועד להעלאת טענות לפגמים במכרז - והתעלמות בית הדין מטענה שלא הועלתה במועד	א44
סעדים כנגד מכרז פגום	46
שונות - שוויון, פרוטוקול, הנמקה, תלונות כנגד מועמדים, ועוד	47

(המשך התוכן, מעבר לדף)

חוזה עבודה בשירות הציבורי (והשבה)

עובד מדינה או עובד עירייה ללא מינוי - הפניות 50א

מינוי עובד מדינה לפי חוק המינויים, כתב מינוי ומינוי שלא כדין (וכן דרגה ודירוג) 50א

"חוזה מיוחד" ו"חוזה בכירים" בשירות המדינה, ברשות מקומית ובמועצה דתית . . . 51

עריכת שינויים בתקן 54

מינוי שלא כדין לתפקיד (להבדיל ממינוי לשירות) - הפניה 55

זמניות, קביעות ופיטורים - הפניות 55

חובת תום הלב המוגברת של המדינה 56

תשלום שכר עודף ושאלת השבתו 56

הפניות:

נושא/ חוק/ הסכם	פרק בקובץ
הסדרים כוללים במגזר הציבורי.	991.4 חלק
חוק להשתתפותם של העובדים, נושאי המשרה ובעלי תפקיד אחרים בשירות הציבורי, בצעדים לייצוב המצב הפיסקלי במדינה במהלך השנים 2013 ו- 2014 (הוראת שעה), התשע"ג - 2013	991.4.16
הפרק הרביעי לחוק יישוב סכסוכי עבודה, התשי"ז - 1957, ופסיקה לפיו	10.2
חוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התשל"ל-1970, ותקנות, כללים ופסיקה לפיו	11.10.3
חוק שירות הציבור (מתנות), התש"ם-1980	12.1.6
חוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט-1969	12.1.6.2
חוק לתיקון סדרי המינהל (החלטות והנמקות), התשי"ט-1958	לא מצוי בקובץ
עובדי רשויות מקומיות - חוקים, תקנות, וצווים	12.1
חוק הרשויות המקומיות (משמעת), התשל"ח-1978	12.1.7
חוק הרשויות המקומיות (הגבלת הזכות להיבחר), התשכ"ד-1964	לא מצוי בקובץ
איחוד רשויות מקומיות (התוכנית הכלכלית 2003 - 2004)	12.1.5.2.1
צו המועצות המקומיות (א) תשי"א 1950; צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), תשי"ח - 1958; צו המועצות המקומיות (שירות העובדים), תשכ"ב - 1962	12.1.5.1
צו המועצות המקומיות (נוהל קבלת עובדים לעבודה), תשל"ז-1977	12.1.5.2
תקנות העיריות (מכרזים לקבלת עובדים), התש"ם - 1979	אינן בקובץ
חוק להרחבת הייצוג ההולם של בני העדה האתיופית בשירות הציבורי (תיקוני	

- חקיקה), התשע"א - 2011; חוק להרחבת הייצוג ההולם של בני העדה הדרוזית בשירות הציבורי (תיקוני חקיקה), התשע"ב - 2012; וחוק ייצוג הולם של בני האוכלוסייה החרדית ושל עולים חדשים בשירות הציבורי (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2016. לא מצויים בקובץ
- 12.1.7.5. חוק לעידוד טוהר המידות בשירות הציבורי, התשנ"ב-1992. . . . .
- פרק ה' לחוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשע"ב - 2011 (אחריות עובד ציבור) 10.3.5
- חוק הגבלות על משך השעיה של עובד גוף ציבורי עקב הליכים פליליים, התשע"ח - 2018. לא מצוי בקובץ
- חוק המשטרה (דין משמעתי, בירור קבילות שוטרים והוראות שונות), התשס"ו-2006; ותקנות המשטרה (סדרי דין בדיון משמעתי), התשע"ב-2012. . . . . אינם בקובץ
- חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג - 1963. . . . . לא מצוי בקובץ
- חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט - 1959 (ותקנות וכללים לפיו). לא מצוי בקובץ
- 10.1.6.1. אכיפת יחסי עבודה בשירות הציבורי . . . . .
- סמכות הממונה על השכר להנחות את השלטון המקומי וגופים אחרים לגבי הסדרים בעקבות שביטה 10.2.5
- 10.10.1. פיטורים בניגוד לדיני המנהל הציבורי ולכללי הצדק הטבעי . . . . .
- 10.10.1. פסיקה לפי סעיף 171א לפקודת העיריות, בענין פיטורי עובד עיריה . . . . .
- 10.20. סמכות למנות ולפטר - סעיף 14 לחוק הפרשנות, התשמ"א - 1981. . . . .
- 10.1.6.1. קבלת עובדים לשירות המדינה . . . . .
- התקשי"ר (ראה פסיקה לענין התקשי"ר, בין היתר, בפרק 10.2.3 לקובץ) . . . . . לא מצוי בקובץ
- 10.2.3. הסדר קיבוצי בשירות הציבורי . . . . .
- 10.3.1. אבחנה בין "שכר" לבין "סובסידיה" . . . . .
- לענין הכרה בותק מקצועי בשירות המדינה ראה את פסק הדין שניתן בע"ע 668/07, יוסף אברהם - מדינת ישראל, נציבות שירות המדינה; ביום 15.4.10, ופורסם באתר הנהלת ביה"מ, www.court.gov.il.
- ראה הסכמים קיבוציים של מעבידים ציבוריים, בקובץ ההסכמים הקיבוציים, וכן הסכמים הקשורים בפנסיה, בכרך האחרון לקובץ משפט העבודה.
- להכרה בתארים אקדמיים זרים, לצורך קבלת הטבות שכר, ראה בבג"ץ 6977/98, השכלה ותואר בע"מ ואח' נ' שר החינוך, התרבות והספורט, והוועדה להערכת תארים ודיפלומות מחו"ל; פד"י כרך נה(1) עמ' 316; בבג"ץ 3379/03, מוסטקי ואח' - פרקליטות

המדינה ואח'; ניתן ביום 18.3.04 ופורסם באתר האינטרנט הנ"ל; לשינוי תנאי ההכרה בתארים שלישיים מחו"ל, ראה בבג"ץ 1398/07, ד"ר יעל לביא-גולדשטיין ואח' נ' משרד החינוך-הגף להערכת תארים אקדמיים מחו"ל ואח', ניתן ביום 10.5.2010, ופורסם שם; להכרה בתארים מקומיים, לצורך סולם השכר האקדמי של דירוג האחיות, ראה בע"ע 128/08, מדינת ישראל, משרד הבריאות - ענבל אברג'יל (סויסה) ואח'; ניתן ביום 2.8.2011, ופורסם באתר הנ"ל; לענין מורים למקצועות היהדות, ותואר בתושב"ע משלוחת טורו קולג' בירושלים, ראה בע"ע 56967-09-11, דוד הריסון ואח' - מדינת ישראל, משרד החינוך; שניתן ביום 24.12.2013, ופורסם גם שם; לשלילה בדיעבד של אישור שקילות שניתן לתואר של עובד מאוניברסיטה זרה, ולחיובו בהשבת הטבות שכר שקיבל בהסתמך עליו, ראה בע"ע 66524-09-14, רשות שדות התעופה בישראל - רון עניא; ניתן ביום 9.5.2017, ופורסם שם (עוד לענין פסק דין זה, ראה לקראת סוף הפרק, תחת הכותרת "תשלום שכר עודף ושאלת השבתו"); לשלילה והשבה כנ"ל, אך תוך פיצוי העובד בגין פגיעה בזכות הטיעון שלו, ראה בע"ע 30345-09-15, ד"ר לביב סאלח - מדינת ישראל; שניתן ביום 11.9.2017, ופורסם שם.

(המשך בעמוד 3)